

Да ўвагі!
Хто хоча
набываць газету
у афісе рэдакцыі —
чакаем!

ТАКОЕ ЖЫЦЦЕ

Прагноз МВФ:

Кожны беларус, які мае зарплату ў мільён рублёў, стане за гэты год бяднейшым на 1800 долараў

Часам чытачы задаюць журналистам такія пытанні, адказаць на якія, здаецца, немагчыма. Патлефанавала днімі Софія Аляксееўна Зайцева і адразу з прэтэнзій: "Што ж вы пра галоуне не пішаце? Дзе артыкулы па прафлемах, якія хвалююць простых людзей? Ці плануе ўрад павышаць заробік? Ці выканае аблічанне адкрыцця наждад цэны, што узляцепі, нібы шаленія? Я вам шыра раскажу сваю сітуацыю. Я працуя на будоўлі, заробік добрая — 1 мільён рублёў. А дакча кажа, што мой мільён гэта нішо і каб някіх планаў, ніякіх буйных пакупак не рабіць, а, наадварот, назапашала гроши на горшыя часы. Дык да чаго рыхтавацца, што рабіць нам, простым людзям?"

Спадарын Зайцева, напоўнілі дакладні адказ сейня не дасць і цэны эканамічны інстытут. Але аўтарытэтнымі структурамі прагнозы для беларускай эканомікі на гэты год, сапраўдныя зроблены.

...Кожнаму з нас зразумела правила: колькі вырабляеш — столькі зарабляеш. Гэта жыццескія аксіёмы распаўсюджваюцца і на эканоміку краіны ў цэлым. Таму паказыкі росту валаўога ўнутранага прадукту з'яўляюцца для спецыялістай галоўным "аналізом" стану здароўя эканомікі. Беларускі ўрад лічыць, што нічога надзвычайнага ў краіне ў гэтым годзе адбывацца не будзе.

Прагноз беларускага ўрада: валаў ўнутраны прадукт павялічыцца на 10–12%, інфляцыя складзе 9–11%, падзенне абменнага курса да долара ЗША не перавысіць 5%.

Аптымісты ўсё-такі працуяць у нашым урадзе. Тыль самия, што яшчэ ў кастрюнікі-лістападзе сцярджаці, нібыта фінансавы крызіс Беларусь абынне. Не абыніў трапілі нашы прагнозісты пальцам у неба! Таму асабіліга даверу ѹ прагнозу на- ма.

Захоўнія эксперыты, глядзячы на нашу эканоміку, вялікага атмасферу не дэмантуюць. Затое па асноўных прагнозных паказычах дамантуюць адзінадушна.

Днімі ўрад прадстаўлены да- клад Еўрапейскага банка рэконструкцыі і развіція, дзе таксама аналізуецца то, што адбываецца ў нашай краіне. ЕБРР прагнозуе для Беларусі падзенне тэмп- павалічэння ВУП і рост інфляцыі.

Прагноз ЕБРР: рост ВУП — 2%, інфляцыя — 15%, новай

істотнай дэзвальвації беларуска- га рубля банк не чакае.

Самы песьмістичны прагноз для Беларусі даў Міжнародныя валюты фонд, які зараз выступае галоўным дарадцам белару- скага ўрада.

Прагноз МВФ:

Валаў ўнутраны прадукт — 1,4%. Такім чынам, эканамічны рост, што абыае, не прадугледжваецца.

Такім чынам, Міжнародныя валюты фонд таксама прагнозуе інфляцыю і не прагназуе дэзвальвацію беларускага рубля і ў цэлым прагнозы паказычы МВФ і ЕБРР супадаюць.

мінульным дзянем.

Інвестыцыі — мінус 4,9%. Такім чынам, і рост так неабходных нашай эканоміцы інвесты- цый не прагназуеца, а наадварот, прагназуеца їх змяншэнне. Рост цен у сярэднім за год — 15,7%.

Зменненне рэальнага абанен- нага курса — мінус 4,8%.

Рост зарплаты ў гэтым годзе фактычна не прадугледжваецца.

Такім чынам, Міжнародныя валюты фонд таксама прагнозуе інфляцыю і не прагназуе дэзвальвацію беларускага рубля і ў цэлым прагнозы паказычы МВФ і ЕБРР супадаюць.

Што гэта азначае для про- стага чалавека?

Патлумачым на прыкладзе нашай чытачкі Софіі Аляксееўны Зайцевай. Дапускім, вы, як спадарын Зайцева, перад новым годам атрымалі заработка пла- ту ў 1 мільён беларускіх рублёў. Каб адразу ж купілі на гэтыя гроши долары, то мелі бы 457 долараў. (Курс быў: за 1 доллар — 2189 беларускіх рублёў.)

Але 2 студзеня, як вядома, курс беларускага рубля рэзка абвяліўся. Такім чынам, ваш мільён ператварыўся ў 377 долараў (1 доллар стаў каштаваць у 2650 беларускіх рублёў).

Сёння, 10 лютага, долар можна купіць за 2795 рублёў. Іншымі словамі, тая пянь пра- цэнтнай дэзвальваціі, якія прагнага- заваліся на год, беларускі рубель ужо "выбраў". Як фактычна "выканаўшы" паказыкі на пер- шым жа месяцы, урад надалей будзе ўтрымліваць рубель у прагнозным курсе, абласлюта не зразумела.

Але дапускім...

І сусёль роўні да канца года вы- станецце яшчэ бяднейшым. Бо не забываіце пра інфляцыю, пра рост цен. Таму смела здымайце са свайго мільёна "прагнозы" 15,7% (альбо 150.700 рублёў) і зноў палічыце, колькі долараў ат- рымалася — 303.

Такім чынам, кожны, хто на пачатак гэтага года меў заробак у 1 мільён рублёў, што адпавядала 457 доларам ЗША, да канца года будзе мець той жа мільён, але стане значна бяднейшым. Бы па самых лепшых прагнозах, калі беларускаму ўраду і Нацыянальному банку нейкім чудам удаца ўтрымліваць курс беларускага рубля да долара ЗША ў прагнозуемым калідоры, вы ўсё роўна за свой мільён здолеете купіць толькі 303–304 долары ЗША.

Альбо кожны месяц будзе не далічвацца 150 долараў у пад- ражніні з канцом мінулагоднія снегіні.

Такім чынам, спадарын Зай- цава, за гэты год (калі, канешніе, вам не павясяць зарплату), вы станецце ўцягнуцца на 1800 долараў да- ладзе ўцягнуцца на 1800 долараў ЗША!

Па крайніх мерах, менавіта так лічыць міжнародныя фінансавыя эксперыты.

І беларускі ўрад з імі па- годзіцца, бо інчай МВФ не дасць нашай краіне кредит.

Але пачатку на заснаваным у 1968 годзе прадпрыемстве вы-

тварочасі.

Але дапускім...

І сусёль роўні да канца года вы-

станецце яшчэ бяднейшым. Бо не забываіце пра інфляцыю, пра рост цен. Таму смела здымайце са свайго мільёна "прагнозы" 15,7% (альбо 150.700 рублёў) і зноў палічыце, колькі долараў ат- рымалася — 303.

Такім чынам, кожны, хто на пачатак гэтага года меў заробак у 1 мільён рублёў, што адпавядала 457 доларам ЗША, да канца года будзе мець той жа мільён, але стане значна бяднейшым. Бы па самых лепшых прагнозах, калі беларускаму ўраду і Нацыянальному банку нейкім чудам удаца ўтрымліваць курс беларускага рубля да долара ЗША ў прагнозуемым калідоры, вы ўсё роўна за свой мільён здолеете купіць толькі 303–304 долары ЗША.

Альбо кожны месяц будзе не далічвацца 150 долараў у пад- ражніні з канцом мінулагоднія снегіні.

Такім чынам, менавіта так лічыць міжнародныя фінансавыя эксперыты.

І беларускі ўрад з імі па-

годзіцца, бо інчай МВФ не дасць нашай краіне кредит.

Але дапускім...

І сусёль роўні да канца года вы-

станецце яшчэ бяднейшым. Бо не забываіце пра інфляцыю, пра рост цен. Таму смела здымайце са свайго мільёна "прагнозы" 15,7% (альбо 150.700 рублёў) і зноў палічыце, колькі долараў ат- рымалася — 303.

Такім чынам, кожны, хто на пачатак гэтага года меў заробак у 1 мільён рублёў, што адпавядала 457 доларам ЗША, да канца года будзе мець той жа мільён, але стане значна бяднейшым. Бы па самых лепшых прагнозах, калі беларускаму ўраду і Нацыянальному банку нейкім чудам удаца ўтрымліваць курс беларускага рубля да долара ЗША ў прагнозуемым калідоры, вы ўсё роўна за свой мільён здолеете купіць толькі 303–304 долары ЗША.

Альбо кожны месяц будзе не далічвацца 150 долараў у пад- ражніні з канцом мінулагоднія снегіні.

Такім чынам, менавіта так лічыць міжнародныя фінансавыя эксперыты.

І беларускі ўрад з імі па-

годзіцца, бо інчай МВФ не дасць нашай краіне кредит.

Але дапускім...

І сусёль роўні да канца года вы-

станецце яшчэ бяднейшым. Бо не забываіце пра інфляцыю, пра рост цен. Таму смела здымайце са свайго мільёна "прагнозы" 15,7% (альбо 150.700 рублёў) і зноў палічыце, колькі долараў ат- рымалася — 303.

Такім чынам, кожны, хто на пачатак гэтага года меў заробак у 1 мільён рублёў, што адпавядала 457 доларам ЗША, да канца года будзе мець той жа мільён, але стане значна бяднейшым. Бы па самых лепшых прагнозах, калі беларускаму ўраду і Нацыянальному банку нейкім чудам удаца ўтрымліваць курс беларускага рубля да долара ЗША ў прагнозуемым калідоры, вы ўсё роўна за свой мільён здолеете купіць толькі 303–304 долары ЗША.

Альбо кожны месяц будзе не далічвацца 150 долараў у пад- ражніні з канцом мінулагоднія снегіні.

Такім чынам, менавіта так лічыць міжнародныя фінансавыя эксперыты.

І беларускі ўрад з імі па-

годзіцца, бо інчай МВФ не дасць нашай краіне кредит.

Але дапускім...

І сусёль роўні да канца года вы-

станецце яшчэ бяднейшым. Бо не забываіце пра інфляцыю, пра рост цен. Таму смела здымайце са свайго мільёна "прагнозы" 15,7% (альбо 150.700 рублёў) і зноў палічыце, колькі долараў ат- рымалася — 303.

Такім чынам, кожны, хто на пачатак гэтага года меў заробак у 1 мільён рублёў, што адпавядала 457 доларам ЗША, да канца года будзе мець той жа мільён, але стане значна бяднейшым. Бы па самых лепшых прагнозах, калі беларускаму ўраду і Нацыянальному банку нейкім чудам удаца ўтрымліваць курс беларускага рубля да долара ЗША ў прагнозуемым калідоры, вы ўсё роўна за свой мільён здолеете купіць толькі 303–304 долары ЗША.

Альбо кожны месяц будзе не далічвацца 150 долараў у пад- ражніні з канцом мінулагоднія снегіні.

Такім чынам, менавіта так лічыць міжнародныя фінансавыя эксперыты.

І беларускі ўрад з імі па-

годзіцца, бо інчай МВФ не дасць нашай краіне кредит.

Але дапускім...

І сусёль роўні да канца года вы-

станецце яшчэ бяднейшым. Бо не забываіце пра інфляцыю, пра рост цен. Таму смела здымайце са свайго мільёна "прагнозы" 15,7% (альбо 150.700 рублёў) і зноў палічыце, колькі долараў ат- рымалася — 303.

Такім чынам, кожны, хто на пачатак гэтага года меў заробак у 1 мільён рублёў, што адпавядала 457 доларам ЗША, да канца года будзе мець той жа мільён, але стане значна бяднейшым. Бы па самых лепшых прагнозах, калі беларускаму ўраду і Нацыянальному банку нейкім чудам удаца ўтрымліваць курс беларускага рубля да долара ЗША ў прагнозуемым калідоры, вы ўсё роўна за свой мільён здолеете купіць толькі 303–304 долары ЗША.

Альбо кожны месяц будзе

ДАСЛОЎНА

Сідорскі забараніў чыноўнікам купляць імпартныя паштоўкі, настатнікі і алоўкі

"З сённяшняга дня забараню правядзенне непершачарговых плацяжоў у краіне. Усе расходы павінны быць накрывацца на сацыяльныя праграммы, ахову здароўя, адукцыю, дзесям, — усім тым, каму патрабна падтрымка. Я настойліва рэкамендую: ніхтакіх такіх "мерапрыемстваў" — пачынаючы да машын і заканчычаючы алоўкамі. У мене вось рука пяць гадоў у кармане — і вы так рабіце... у бюджетце не патрабны сёня імпартныя запасы — у нас дастатковая

(3 выступлення старшыні беларускага ўрада Сяргея Сідорскага на калегіі Міністэрства фінансаў.)

Павел БОРОДИН:
«Нужен союзный парламент»

По итогам заседания Высшего совета Союзного государства в Москве его госсекретарь Павел Бородин сообщил журналистам, что Россия и Беларусь могут вынести на референдум вопрос о будущей управлении структуре Союзного государства. "Речь не идет о вхождении Беларуси в состав России, а о корпоративном устройстве, делегировании ряда полномочий", — сказал он. "Может быть, нам и не нужны союзные министерства, но нужен союзный парламент, это назрело", — подчеркнул П.Бородин.

Отвечая на вопрос ИТАР-

ЗАКУЛІССЕ

Адчайце
рэзінцу!

Афіцыйныя прадстаўнікі беларускага ўрада настойліва не называюць кошт, па якім мы атрымоўваем газ з Расіі ў першым пайгоўдзе. І прэм'ер Сяргей Сідорскі, і ягоны намеснік Уладзімір Сямашка ўпарты сцвярджаюць: Беларусь сышоўці з таго, што сэрэднегадавы кошт "блакітнага паліва" складзе каля 150 долараў за тысячу кубаметраў.

Але навошта нам ведаць сярэднегадавую цану, калі ўсе гэты разлікі віламі на вадзе пісці — і будзе залежаць ад кошту нафты на кокні кварталі. Гады больш што на першыя трох месяцаў павінны быць видомы канкрэтныя лічбы: кіраўнік "Белтрангаза" Уладзімір Маёрай пашырэй інфармацыйным агентствам, што дамава з "Газпромам" падпісаны. Але і ён кошт газу не называе. Чаму?

Напоўна, каб не палохаць і без таго асплюнішоў ад фінансавага кризысу беларускую вытворчасць. Но калі верцьце паслускі Расіі ў Беларусь Аляксандру Суркаву, то газ мы атрымалі занадта дарагі. "У першым квартале 2009 года цана газу для Беларусі будзе 200 долараў альбо крху больш", — шчыра прызнаўся Суркав. І ад гэтай навіны сапраўды можна асплюніць, бо яны ў мінусі годзе газ для

ТЫМ ЧАСАМ

Наши людзі ў «Газпроме»

Этая нам здаецца, што "Газпром" упарты прэснігу Беларусь. Уся Еўропа, наадварот, можа толькі заіздрацца цэнам, па якіх атрымоўвае газ наша краіна. Разам з тлумачэнням, звязанымі з вялікай палітыкай, час ад часу з'яўляюцца намеснікамі, маркевані, маўлі, нікі, цаны, што Беларусь, што дамава з "Газпромам" "свайх" людзей. "Народная Воля" вырашыла праўверыць, ці таго?

Сірд першых асоб газавага манаполіста беларусаў няма. Але... Звернем увагу на сплюніць пасаду: намеснік кіраўніка Апарату праўлення РАО "Газпром", нарадзіца старшыні праўлення. Так, так... Наш зямляк дae парады Аляксей Мілеру. І ягоны імд біраў відома ў Беларусь. Правда, пераважна аматарам беларускага гандбола. Но Аляксандар Анатольевіч Мешкаў з'яўляеся сынам патрыярхія беларускага гандбола Аляксандра Мешкаў і адным з заснавальнікаў клуба імя свайго бацькі.

Аляксандар Мешкаў нарадзіўся ў 1962 годзе, скончыў Фінансавую акадэмію пры ўрадзе Расіі. З 2001 года працуе на сваёй ціпрашнікі пасадзе. Часта бывае ў Беларусь. Шчыра з'яўляецца спрапаводнікам беларускага гандбола. Былы кіраўнік упраўлення венчай контразведкі КДБ Беларусі, былы першы намеснік міністра ўнутраных спраў беларускага

НЕЗАВІСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Как
минимизировать
потери?

Борис ЖЕЛИБА,
профессор,
доктор
экономических наук

благодаря выгодной внешней экономической конъюнктуре, которая сохранилась для Беларусь до предкризисной осени прошлого года, в целом народное хозяйство вышло на неплохие показатели. Темп прироста ВВП в 2008 году составил 10 процентов. Промышленность прибавила на 10,8 процента, сельское хозяйство — на 8,9 процента. Объем инвестиций вырос на 23,1 процента. Выполнены и другие важнейшие показатели социально-экономического развития.

Но новый, 2009-й, год Беларусь вступила под знаком нарастающих кризисных явлений. Прежде всего — сужение спроса на экспортные поставки по всем направлениям. Они уменьшились по металорежущим станкам на 80 процентов, грузовым автомобилям — на 70, тракторам, шинам, калийным удобрениям — более чем на 50 процентов. Как следствие, рост складских запасов готовой продукции и недостаток оборотных средств.

По сравнению с началом января прошлого года запасы выросли по автомобилиям в 3,9 раза, тракторам — в 3,6 раза, плитам электрическим — в 22,1, холдингам и морозильникам — в 6,5 раза. Тем не менее Беларусь одна из немногих стран, где не останавливало работу большинство промышленных предприятий. Россия "проснулась" только 15 января. Украина, по большому счету, "спала" еще больше.

Многие предприятия покупали производственные ресурсы по высоким ценам, которые сегодня из-за ограниченности покупательского спроса подешевели вместе с готовой продукцией.

Приходится распродавать залихватые запасы по ценам ниже себестоимости, т.е. себе в убыток. А иначе никак. Нужно поддерживать кругооборот капитала, воспроизводство. Отдельные предприятия все же "легли в дрейф", отправили работников в вынужденные отпуска. В критическом положении находятся минские "Мотовело", часовы завод "Луч" и некоторые другие менее заметные предприятия.

Однако надо признать, что положение экономики Беларусь более сносное, чем, скажем, экономики Болгарии, Латвии, Литвы, где дело дошло до уличных волнений. Заметьте, это несмотря на то, что названные страны не один год находятся в Европейском Союзе. Казалось бы, съём и благополучно. Но мировой кризис выявил ряд стратегических просчетов, которые допустили эти государственные. Закрыли почти все промышленные предприятия, которые были достаточно значимы в

советской или социалистической экономике, снизили внимание к реальному сектору экономики в целом, занимаясь в основном развитием услуг, розничного бизнеса, включая ипотечное и потребительское кредитование. Банковский капитал перешел под контроль западных финансовых институтов. Ускоренные темпы роста внешнего долга и большой дефицит платежного баланса. Снизились объемы кредитования физических лиц. За декабрь месяц рублевые депозиты населения снизились на 941,1 миллиарда рублей, а валютные увеличились на 893,5 миллиарда в рублевом эквиваленте. Все более заметным стал процесс конвертирования рублевых вкладов в валюту. Золотовалютные резервы государства опустились к трех миллиардам долларов.

В чём проявляется характерная особенность денежно-кредитной политики Нацбанка в условиях кризиса? В то время как центробанки западных стран и Япония опустили ставки рефинансирования ниже плинтуса — два процента и менее, наша Нацбанк, впрочем, как и Центробанк России, увеличивают свои ставки. Изначально это было сделано для Беларуси. Уже в декабре 2008 года ставки рефинансирования снизились на 941,1 миллиарда рублей, а валютные увеличились на 893,5 миллиарда в рублевом эквиваленте. Все более заметным стал процесс конвертирования рублевых вкладов в валюту. Золотовалютные резервы государства опустились к трех миллиардам долларов.

Трудящиеся пришли в штыки антикризисным программам правительства из-за ограничения на продажу валюты. Наиболее острой проблемой стала проблема с валютой. Нужно было обменять валюту на валюту. Доллар США, евро, фунт стерлингов — мировые валюты. Ими их субъекты хозяйствования рассчитываются как внутри страны, включая Беларусь, а также на зарубежную валюту. Всё это было сделано с помощью валютных купюр. Их цена варьировалась от 10 до 1500 единиц. Тогда же вспыхнула кризиса. Политика дешевых денег, проводимая центробанком западными странами, нацелена на стимулирование работы предприятий за счет доступных кредитов, на недопущение остановки производств. У них нет проблем с валютой. Доллар США, евро, фунт стерлингов — мировые валюты. Ими их субъекты хозяйствования рассчитываются как внутри страны, включая Беларусь, а также на зарубежную валюту.

Между тем у нас ситуация принципиально другая. После разовой девальвации произошло вследствие инфляции. Мы и сейчас убеждены, что "рубить в кость" следовало бы по части тем, что мы находимся на разных стадиях кризиса. Политика дешевых денег, проводимая центробанком западными странами, нацелена на стимулирование работы предприятий за счет доступных кредитов, на недопущение остановки производств. У них нет проблем с валютой. Доллар США, евро, фунт стерлингов — мировые валюты. Ими их субъекты хозяйствования рассчитываются как внутри страны, включая Беларусь, а также на зарубежную валюту.

Хотелось бы верить, что даные меры относятся к последнему рубежу обороны. В противном случае недалеко и до буйных мостовых Риги.

Но делали это пошагово, постепенно, по рублику отпускской долларовой курс. И никакой паники, подобной нашей, у населения не возникло. И на сегодня нам понятна позиция Нацбанка, который увеличил ставку рефинансирования, чтобы противостоять инфляции, санкции ограничения кредитования и спроса на валюту со стороны субъектов хозяйствования и населения.

Пока оправдывает себя и привязка белорусского рубля к корзине из трех валют. О чём свидетельствует недавняя некоторая ревальвация нашего рубля к чрезмерно падающему доллару российской Федерации. Центробанк Российской Федерации, понимая опасность этого "пике", ограничил верхнюю границу курса своего рубля в районе 36 руб./дол., что должно положительно сказать на идерху країны.

Чтобы как следует противостоять кризису, правительству следует обратить внимание на разумные предложения, высказанные Нацбанком. Суть их следующая:

— отменить прогнозные показатели по росту объемов производства, так как это ведет к сокращению активов в связи с понижением платежеспособности покупателей в условиях кризиса;

— в необходимых случаях восстановить бартер и взаимозачет, что поддержит кругооборот капитала;

— разрешить поставку продукции на экспорт с нулевой или минусовой рентабельностью, так как это дает возможность получать определенную валютную выручку;

— заморозить проекты, от которых не будет отдачи в ближайшее время, и направлять инвестиции на энергосберегающие технологии;

— провести инвентаризацию, списать, продать ненужное, малоиспользуемое оборудование;

— отменить все дотации предприятиям, чтобы максимально сосредоточить денежные ресурсы в руках правительства и Нацбанка.

С отдельными предложениями директорского клуба, однако, трудно согласиться (сказывается фактор служебного положения).

Это что касается сокращения персонала, замораживания зарплаты.

Хотелось бы верить, что даные меры относятся к последнему рубежу обороны. В противном случае недалеко и до буйных мостовых Риги.

Народная Воля

http://www.nv-online.info

10–12 ЛЮТАГА 2009 г.

ФАКТ

Намеснік старшыні пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па нацыянальнай бяспечы Анатоль Ваньковіч паведаміў, што, "паводле даных МУС, у 2008 годзе ў Беларусі ад алкагольных атручэнняў памерлі 2,6 тысячи чалавек. Гэта на 650 чалавек больш, чым колькасць загінуўшых у выніку дарожна-транспартных здарэнняў. Толькі ўдумайцеся, людзі!"

За першы месяц года выяўлена 86 ВІЧ-інфіцыраваных

Агульная колькасць выпадкаў СНД-інфекцыі ў Беларусі, па афіцыйных дадзеных, складае 9704. Большасць новых выпад-

каў зафікавана ў Гомельскай вобласці — 37, у Мінску — 15, у Віцебскай і Мінскай абласцях — па.

У Мінску павялічваецца колькасць анкалагічных хворых

страйніка. У 2008 годзе часты

страйніка ў інвалігічных хворых, паводле слоў галоўнага захворвання.

Ляжэнне анкалагічных хворых,

паводле слоў галоўнага захворвання,

паводле слоў галоўнага

КОМПЕТЕНТНЫЙ СОБЕСЕДНИК

Как выжить?

Пол Вулфович, который некоторое время возглавлял Всемирный банк, является крупным экспертом в области финансов. Он дал интервью корреспонденту Би-Би-Си Михаилу Терновым, в котором изложил свое видение развития кризиса и путей выхода из него.

П.В.: — Многие несут ответственность за кризис, но мы еще не до конца понимаем причины его. Конечно, огромная ответственность лежит на Соединенных Штатах, но дело в том, что когда все было хорошо, все молчали, а теперь все обвиняют друг друга.

Мне кажется, это неправильно. Если показывать друг на друга пальцем, это не поможет выбраться из кризиса. А если еще государства начнут принимать меры друг против друга...

Такое уже было в 30-х годах XX века и привело к депрессии, которая длилась 10 лет. Мы все вместе нужно из этого выбираться. А вот когда мы выберемся, у нас будет достаточно времени, чтобы понять, что нужно сделать, чтобы такого больше не повторилось.

Например, если взять США, то да, страна потребляла больше, чем она могла, но в то же время Китай экспорттировал больше, чем могли потребить Соединенные Штаты. И до тех пор, пока не грянул кризис, между странами были хорошие отношения.

Би-Би-Си: — На том же экономическом форуме в Давосе политические лидеры вместе с представителями бизнеса пытались выработать единую тактику борьбы с финансовым кризисом. Удалось ли им это?

П.В.: — Тут необходимо разделять две вещи. Одно дело — это понять, как бороться с кризисом, совершившееся другое — найти единный подход. Я думаю, в Давосе проделали огромный объем работы, чтобы скорректировать свои действия, но они из сих пор не знают, как именно бороться с кризисом.

20 ноября была встреча Большой двадцатки в Вашингтоне, которая обединила практически всех главных игроков. Это страны Большой восьмёрки плюс Индия, Бразилия, Китай и еще несколько других важных государств. В апреле будет очередная встреча, и она будет очень важна для нового президента США Барака Обамы, и я надеюсь, они смогут выработать согласованную политику.

Но необходимо честно признаться, что нет единого мнения, как бороться с кризисом. Какой-нибудь лидер встанет и скажет: "Я буду заботиться о своих гражданах, я введу таможенные тарифы и защищу свой рынок. Я буду субсидировать свою промышленность, чтобы она выжи-

ла". Если каждый поступит так, не выживет никто.

Би-Би-Си: — Существуют различные мнения относительно того, в какой стадии находится сейчас кризис. Как вы думаете, это только начало?

П.В.: — Как показывает история, подобные кризисы ударяют очень сильно и делятся очень долго. И похоже, что нынешний кризис — самый серьезный за последние 17 лет. Мне кажется, людям необходимо быть готовыми к тому, что ситуация ухудшится. Лучше, если они будут ожидать этого.

Одной из причин, почему все стало так плохо, было то, что в нынешних условиях старые механизмы перестали работать, и чтобы не сделать еще хуже, глядя на многих финансовых институтов предложили ничего не делать. А если никто этого не будет делать, не будет никакой экономической активности, и спад будет только продолжаться.

Би-Би-Си: — Как вы думаете, предложенный новым президентом США пакет мер по стимулированию экономики сможет улучшить экономическую ситуацию в стране?

П.В.: — К сожалению, я не думаю, что это полноценный план по спасению экономики. Это пакет мер, разработанный демократами и палатой представителей еще до того, как команда Барака Обамы пришла к власти. Этому пакету мер предстоит еще пройти одобрение в сенате, и вообще предстоит еще долгое обсуждение.

Я надеюсь, что в итоге этот пакет мер станет действительно пакетом по стимулированию экономики, а не рождественской елкой, на которую каждый навешивает все, что хочет, и в котором каждый реализует свои проекты. Тратить средства на протяжении 10 лет и называть это стимулированием экономики совсем неправильно.

Би-Би-Си: — Как Россия чувствует себя в этом кризисе?

П.В.: — Мне кажется, Россия испытывает такие же проблемы, как и другие страны. На протяжении многих лет страна показывала замечательный экономический рост. Однако, несмотря на это, в стране много людей, которые не очень хорошо живут, и скорее всего каждый реализует свои проекты. Тратить средства на протяжении 10 лет и называть это стимулированием экономики совсем неправильно.

Би-Би-Си: — Миллиардер Джордж Сорос заявил, что многие банки из-за финансового кризиса перейдут под контроль государства. Что вы думаете об этом?

П.В.: — Нельзя исключать такого развития событий. Мировая банковская система находится в плохой форме, и многие

инвестируют в свое будущее, а не только в добчу своих природных ресурсов. В большей степени необходимо финансировать свои людские ресурсы, систему образования. Именно люди составляют основную силу России.

Би-Би-Си: — Согласно исследованию компании Standard Chartered, многие предприятия в развивающихся странах, в том числе и в России, из-за внешних долгов могут оказаться на грани дефолта. Существует ли такая вероятность?

П.В.: — Такая вероятность существует во всех странах. Именно из-за такой вероятности системы кредитования находятся в замороженном состоянии: кредиторы не уверены, что их деньги вернутся.

Би-Би-Си: — Миллиардер Джордж Сорос заявил, что многие банки из-за финансового кризиса перейдут под контроль государства. Что вы думаете об этом?

П.В.: — Нельзя исключать такого развития событий. Мировая банковская система находится в плохой форме, и многие

ОПРОС

Германия возглавила мировой рейтинг стран, пользующихся наибольшей симпатией у жителей планеты

Таковы опубликованные результаты опроса общественного мнения, проведенного службой GlobeScan по заказу британской радиокомпании BBC.

В позитивном свете Германию видят 61% взрослого населения Земли, иного мнения придерживаются 15%. Вторую позицию заняла Канада с 57%, на третьей позиции — Великобритания. Замыкают рейтинг Иран, Пакистан и Израиль.

Между тем три крупнейшие державы современности — Россия, США и Китай — находятся в середине списка, следуя одна за другой. При этом к Соединенным Штатам настороженно относятся 43% населения планеты, к России — 42%, а к Китаю — 40%.

Австралия в огне

Горят леса, сельскохозяйственные земли и населенные пункты.

Лесные пожары случаются в Австралии нередко, но нынешнее бедствие особенно разрушительное. "Жители штата Виктория оказались в самом пекле ада", — заявил премьер-министр Австралийских властей заявил, что число жертв лесных пожаров превысило 130 погибших. Десятки людей числятся пропавшими.

Штате Виктория на юго-востоке Австралии насчитывается 25 очагов пожара.

Лесные пожары начались в условиях рекордной жары, сопровождавшейся сильным ветром. Однако правоохранительные органы Австралии считают, что в некоторых случаях очаги возгорания возникли в результате поджогов. Премьер-министр Австралии Кевин Радд заявил, что поджигателям, спровоцировавшим пожары, которые привели к гибели людей, грозят обвинения в массовом убийстве.

Кристоф Шлингензиф, недавно попробовавший свои силы и в области прокатного кино.

Чтобы французский Берлин не показался гостем фестиваля слишком хмурым, на фестиваль пожаловали почти все "главные красавицы" мирового кино: Кейт Уинслет, Рене Зельзегер, Мишель Пфайффер и Деми Мур.

Кристоф Шлингензиф, недавно попробовавший свои силы и в области прокатного кино.

Чтобы французский Берлин не показался гостем фестиваля слишком хмурым, на фестиваль пожаловали почти все "главные красавицы" мирового кино: Кейт Уинслет, Рене Зельзегер, Мишель Пфайффер и Деми Мур.

Поставили в ту же больницу, где уже находился ее отец. Ее направили в отделение интенсивной терапии. По словам врачей, даже если она выживет, понадобится помощь пластических хирургов, так как, лежа на кровати без сознания, Чен Джин получила ожоги от электроодеяла.

Шокированный ребенок про-

должен был реагировать на

внешний мир.

Поставили в ту же больницу,

где уже находился ее отец.

Ее направили в отделение интенсивной терапии.

По словам врачей, даже

если она выживет, понадобится

помощь пластических хирургов,

так как, лежа на кровати без сознания, Чен Джин получила ожоги от электроодеяла.

Шокированный ребенок про-

должен был реагировать на

внешний мир.

Поставили в ту же больницу,

где уже находился ее отец.

Ее направили в отделение интенсивной терапии.

По словам врачей, даже

если она выживет, понадобится

помощь пластических хирургов,

так как, лежа на кровати без сознания, Чен Джин получила ожоги от электроодеяла.

Шокированный ребенок про-

должен был реагировать на

внешний мир.

Поставили в ту же больницу,

где уже находился ее отец.

Ее направили в отделение интенсивной терапии.

По словам врачей, даже

если она выживет, понадобится

помощь пластических хирургов,

так как, лежа на кровати без сознания, Чен Джин получила ожоги от электроодеяла.

Шокированный ребенок про-

должен был реагировать на

внешний мир.

Поставили в ту же больницу,

где уже находился ее отец.

Ее направили в отделение интенсивной терапии.

По словам врачей, даже

если она выживет, понадобится

помощь пластических хирургов,

так как, лежа на кровати без сознания, Чен Джин получила ожоги от электроодеяла.

Шокированный ребенок про-

должен был реагировать на

внешний мир.

Поставили в ту же больницу,

где уже находился ее отец.

Ее направили в отделение интенсивной терапии.

По словам врачей, даже

если она выживет, понадобится

помощь пластических хирургов,

так как, лежа на кровати без сознания, Чен Джин получила ожоги от электроодеяла.

Шокированный ребенок про-

должен был реагировать на

внешний мир.

Поставили в ту же больницу,

где уже находился ее отец.

Ее направили в отделение интенсивной терапии.

По словам врачей, даже

если она выживет, понадобится

помощь пластических хирургов,

так как, лежа на кровати без сознания, Чен Джин получила ожоги от электроодеяла.

Шокированный ребенок про-

должен был реагировать на

внешний мир.

Поставили в ту же больницу,

где уже находился ее отец.

Ее направили в отделение интенсивной терапии.

По словам врачей, даже

если она выживет, понадобится

помощь пластических хирургов,

так как, лежа на кровати без сознания, Чен Джин получила ожоги от электроодеяла.

Шокированный ребенок про-

должен был реагировать на

внешний мир.

Поставили в ту же больницу,

где уже находился ее отец.

Ее направ

ЛІТАРАТУРНАЯ БЕЛАРУСЬ

ТРЫБУНА

Будзьма літаратурныі!

Паважаныя сябры!

Мінүны год у беларускай літаратуре быў адметным, неразгаданым, недара-
крытым, недачытаным, як і кожны іншы ў
ейнай гісторыі. Не жаль, не для ўсіх літа-
ратараў гэты год дужоўся 365 дзён: альбо
адышы ў вечансі пісьменнікі Кастусь
Акула, Аляксандар Дракархуст, Генадзь
Кісялеў, Алег Лойка, Ніна Маціш...

Як і ў гэдзін пазамінумым, члены
Саюза беларускіх пісьменнікаў члены
магчымасці пабачыць свае імёны ў
дзяржаўных выданнях, а кнігі — у дзяр-
жаўных выдавецтвах. Не было адменена
(не зважаючы на хадайніцтва Генеральнай
пракуратуры) ганебнае распара-
дженне міністра адукцыі аб забароне
выступленні члену нашай старшай
прафесійнай пісьменніцкай арганізаціі
у школах да ўніверсітэтах...

2008-ыя канчатковыя засведчылі сама-
стойнасць беларускай мастацкай кнігі,
яе фенаменальная здолнасць жыць і
без падтрымкі сваёй дзяржаўы. Аб тым
яскрава сведчаць кнігавыдавецтва пра-
екты газеты "Наша Ніва" і часопіса

"Дзеяслой", "Кнігазбор", выдавецтва
і. Логінава, "Галіфай". Але гэты факт
таксама не хацелася б успрымаму ў со-
нечных танах. Мастацкая літаратура —
духовнае візітука кожнай дзяржавы-
краіны. І непрыожа выглядае, калі за-
мест візіту Эспубліка Беларусь буд-
зе позначаць свае духовыя каардыны-
ты на сувязтках із адрэбукамі паперы...

Рэспубліцы Беларусь яшчэ ў 2008 годзе
за сваю літаратуру не павінна быць со-
рмана, бо гэты год быў адным з самых
багатых па "экспаріе" нашага нацыя-
нальнага мастацкага слова ў іншыя
краіны. Беларускія творы прынілі ўздел
у некалькіх дзесятак самых знакавых
літаратурных фестывалей Еўропы: Літва,
Украіна, Польшча, Расія, Славенія, Чэхія,
Швеція, Вялікабрытанія... Шэршкі кніг
іхніх краінах, з'явіліся некалькі анта-
логіі і альманахаў сучаснай беларускай
літаратуры падзеліліся на шэрагі: "Літва",
"Польшча", "Славенія", "Чэхія", "Швеція",
"Вялікабрытанія"...

У 2008 годзе пабачылі свет дзве ан-
талогіі і у Беларусі — анталогіі, калі хоча-
це, вартыя ўсяго дзесяцігодзінні. Гэта "Га-
ласы 3-за белакраю" (сунетная пазіцыя ў
перакладах беларускіх аўтараў, укладан-
не Міхася Скоблы, выдавецтва "Лімары-
т") і "Распрарялія літаратура. Творы
беларускіх пісьменнікаў, загубленых кар-
німі органамі большвацікай улады", вы-
давецтва "Кінагарад".

І на пачатку года новага з гонарам
усведамляюць, што і пералічаныя вы-
шынні выдавецтва нароўкі, і шмат незага-
данага было здзейснена без спры-
яння і працы сябру Саюза беларускіх
пісьменнікаў. Нашай арганізаціі пад-
рыхаваныя за мінулы год два наступ-
ныя тэмі Пубонага збору твораў народ-

нага пісьменніка Беларусі Васіля Быка-
ва: 7-ы (апавяданні) і 8-ы (мемуары).

Да вясны яны будуть надрукаваныя.

Хацелася б асноўнага і актубернага

удзел СБП у грамадска-асветніцкай ак-
цыі "Будзьмай!" (а гэта сотні выступлен-
нія ў розных рэгіёнах Беларусі),

На прагнуга годзе своеасаблівой бел-
арускай электроннай літэранікапеды-
яцыі быў наш сайт www.litbel.org, а лют-
стэркам сучаснага літаратурна-грамад-
скага жыцця — штотমесчынны выпуск

"Літаратурная Беларусь" у газете "Но-
вы час". З лютага "Літаратурная Бела-
rusь" будзе з'яўляцца ў "Народнай Волі",

за што вялікая ўдзячнасць ей ад

імя ўсіх мастакоў вольнага слова!

Ну а наогул — кожны з шасці саценъ

члену Саюза беларускіх пісьменнікаў у

гэтым годзе думае, пісаі — і плен таго

засведчыц і гады наступныя. І хай яны

будуть для нас як мімум не горшымі!

Але́кс ПАШКЕВІЧ,
старшыня ГА

"Саюз беларускіх пісьменнікаў".

— Пра кожнага з вас можна

пісаць артыкулы і нататкі, і я

спадзяюся на тое, што Бог

дастася мне сілы занаваткі

для нащадкаў Вашня справы

у час вялікіх гістарычных вы-
прававанняў. Кожны з вас на

сваст месцы, кожны патрабуе

Беларусі і кожны пракаце за

сотні, калі не за тысячы

райчадушных, знявераных

альбо і злачынна-варожых да

уласнік маці-крайніх асоб.

У кожнага з нас ёсць сем'і,

дарагі нам людзі. Няхай усім

ім — усім нам — новы год пры-
несе палёгкую і новыя дзядыс-
ненні. А можа, найбліжы пат-
рабую для ўсіх простую реч

— радасць жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

жыць, радасць

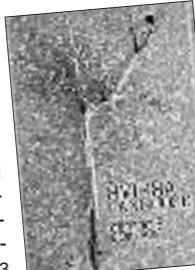

ЛІТАГЛЯД

Акно ў Літвеу

Свято ў воках. Анталогія беларускай паэзіі / Svieta languose. Baltarusiu poezijos antologija. — Vilnius: Homo liber, 2008.

Рэй білінгвальных анталогій прагніць дыхтоўны тым перадклада сучасной беларускай паэзіі на літоўскую мову. У анталогіі сабраныя вершы 24 паэтага, падзеленыя па трох катэгорыях: паэты сядзінага і маладшага пакалення, а таксама беларускай паэты з Літвы (апачиніх у анталогіі два — Алег Мінік і Таціана Сапач). Цікава, што у раздзеле "Паэты маладшага пакалення" з такімі мастадонтамі прыкраснага пісьменства, як Уладзімер Арлоў, Леанід Дранко-Майсюк, Алец Пісманюк і Анатоль Сыс, Т.С.

мірна суседнічаюць на шмат маладзе́йшыя Альесь Пашкевіч, Андрэй Хадановіч і Сяргей Прывулкі. Без сумневу, укладальнік анталогіі, доктар гуманітарных навук Генрык Пяткевіч з задачай пакашаць літоўскаму чытачу "шырью і неардинарнасцю" віднашнасць свету, якім творчых адкрыцій" справіўся "за выдацца". Ціпер будзем чакаць запаленне святыя ў адзак — у воках беларускага дома.

T.S.

Чало і сіла

Nie chyliem czola przed mosą. Анталогія беларускай паэзіі па-польску ад XV да XX стагоддзя. — Wrocław, 2008. — 640 s.

Анталогія ("tytuł" выданню дадзі верш Вацлава Ластоўскага) падзелена на дзве часткі: "З дайнейшай паэзіі" і "З сучаснай паэзіі". Другая бірса свой пачатак з класічных Купала і Коласа. Матэрыял падаецца па простай схеме: падраздзел ідзе на тататка пра аутара па польскай мове, а затым — самі вершы: злева — аўтантыкі, справа — польскі пераклад.

Кніга не павінна адпалаўваць сваіх назіў з выразнымі грамадзянскімі гучаннямі, бо пад яе вілокладкі хаваецца не токмо ў імі юншага плану лірыкі, у тым ліку, напрыклад, філасофскай і нават інтимнай.

Адкрывашца анталогія "Пахвалілі Вітаўту". Відавочна, з дайнейшай паэзіі выбіраюць укальныя было наштырніці паэзіі — у параўненні з ХХ ст. Атрымалася рэпрэзентанская, якая адлюстравае ў поунай меры стаці і салідарнасць мастацага слова на Беларусі ў тагачасе. Сярод паэзіі гэтага перыяду мы знайдзім шмат і польскаму аўтараў, якія маюць беларускую карані, у тым ліку Адама Міцкевіча.

Большую частку кнігі займаюць вершы з сучаснага перыяду. Можна прадбачыць, што яна выкінула найбліжы нарахання з боку і крытыкай, і чытачоў. Асабліва тое датычыцца саміх "свежай" яе дзялянкі. Ёсьць аўтэнтычныя падставы, а актуальныя літаратурныя пракладкі іх калітавіце. Мәе неявікі "сасыльнальна альтантыкі" выявілі дзізлінне наянянчысці такої увагі да У.Арлова, які вядомы перадусікі і гісторыкі. Па занімтам у кнізе аўтэнтыкі ён выйшаў на сёмае месца пасля такіх мэтраў у паэзіі, як Купала, Багдановіч, Танк, Барадулін, Бураўкін, Разанав, агаранішы нахват Коласа і Панчанкі..

Хот з'яўляюцца ўбачыць у падобнай анталогіі, акрамя зменшчанага? Найперш, біяграфічныя дадзелі ўжоўца не такімі сухімі. Можа, не патрэбна быў столькі афіцынных фактавідзін — для гэтага існуюць энцыклапедыі. Варта было бы змяніць больш хыцьцявага матэрыялу, які ахарактарызаваў бы паэту (кволі тэнденцыі такога падходу націраеца).

Але ў цэлым выданне ўдалося. Хадзелася б, кац яно не засталося беспрацдзентным, а зварушыла калісці цеснья ўзаемусвяzi беларускай і польскай літаратурой.

Анатоль ТРАФІМЧЫК.

Хот з'яўляюцца ўбачыць, хто з паходній, хто з посакам, сінайшоў, а я — гострым нахом...

У перакладзе сустракаем:

Ten z pochodnia, ten z pioriem,
ten o kiju po rosach
światła doszedł —
a mnie starczyż noż...

(c. 606-607)

Як бачна, падкрасленася слова гучыць па-польску і па-беларуску аднолькава, але А.П. — морски (дарэчы, адзін з укальных), позна, па недадзялізме пераклаў яго як расійскую лексему, тым самым змяніў сутнасць...

...У цэлым выданне ўдалося.

Хадзелася б, кац яно не засталося беспрацдзентным, а зварушыла калісці цеснья ўзаемусвяzi беларускай і польскай літаратурой.

Анатоль ТРАФІМЧЫК.

Белая книга метафор

Пад такім назовам у славенскім выдаўцеце "Літара" ў кніжнай серыі "Паэты-конава ліра" выйшла пісмоміру анталогія сучаснай паэзіі. Змест анталогіі склалі вершы дзесяці аўтараў са Славеніі, Італіі, Харватыі, Латвіі і Беларусі — удзельнікі селінгага міжнароднага пастычнага фестывалю ў славенскай Быстрыцы.

Беларусь на фестывалі прадстаўляў паз Эдуард Акулін, ягонімі творамі пачынаеца згаданая анталогія. Пяць вершоў загучалі на славенскай, італьянскай, харвацкай і латышскай

мовах. У сваю чаргу Эдуард Акулін паспрыяў тому, кац па-беларуску ў анталогіі загаварыў славенскай паэты: Іван Добнік, Антона Белешар, Цвекта Беўч, Мірыям Дроф, Станка Храстэль, Марчэла Патоццо, а таксама Італьянскага паэта Христяна Сінццо, харватскай паэтай Дагнія Дроўскай.

Анталогія выйшла ў цудоўным паліграфічным выкананні, аўтадынкам і рэдактарам як стала дырэктар Быстрыцкага фестывалю Надзі Добнік.

Ул. інф.

ІНТЕРВ'Ю

«Мы живём нібыта пад унутранай акупацыяй»

"В" прапануе ўваже чытачоў гутарку крытыка, намесніка старшыні Саюза шведскіх пісьменнікаў па міжнародных спраўах Хенрыка ЭНБОМА з пісьменнікам, намеснікам старшыні Саюза беларускіх пісьменнікаў Барысам ПЯТРОВІЧАМ.

Тэкст размовы быў апублікаваны ў шведскім часопісе "00Tal".

Хенрык ЭНБОМ: — Дзеяне вялікіх тэкстаў разгортваеца ў працежу паміж фантастычным і пасыдлічным, што часам падобна да стылю відзашы землякі Маркі Шагалі. Ці лічыце вы, што за вашымі тэкстамі креывацца асабіў беларускі менталітэт і светапогляд, альбо ў вас іншыя мэркаванні?

Барыс ПЯТРОВІЧ: — Беларусь — міткічнасць краіны, усё ў ёй развіваецца паміж сім і яўі, паміж фантастычнай і реалістычнай, і гэта даўжыцца з падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай. Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай. Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай. Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай.

— Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай.

Хенрык ЭНБОМ: — Дзеяне вялікіх тэкстаў разгортваеца ў працежу паміж фантастычным і пасыдлічным, што часам падобна да стылю відзашы землякі Маркі Шагалі. Ці лічыце вы, што за вашымі тэкстамі креывацца асабіў беларускі менталітэт і светапогляд, альбо ў вас іншыя мэркаванні?

Барыс ПЯТРОВІЧ: — Беларусь — міткічнасць краіны, усё ў ёй развіваецца паміж сім і яўі, паміж фантастычнай і реалістычнай, і гэта даўжыцца з падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай. Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай. Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай.

— Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай.

Хенрык ЭНБОМ: — Дзеяне вялікіх тэкстаў разгортваеца ў працежу паміж фантастычным і пасыдлічным, што часам падобна да стылю відзашы землякі Маркі Шагалі. Ці лічыце вы, што за вашымі тэкстамі креывацца асабіў беларускі менталітэт і светапогляд, альбо ў вас іншыя мэркаванні?

Барыс ПЯТРОВІЧ: — Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай.

Хенрык ЭНБОМ: — Дзеяне вялікіх тэкстаў разгортваеца ў працежу паміж фантастычным і пасыдлічным, што часам падобна да стылю відзашы землякі Маркі Шагалі. Ці лічыце вы, што за вашымі тэкстамі креывацца асабіў беларускі менталітэт і светапогляд, альбо ў вас іншыя мэркаванні?

Барыс ПЯТРОВІЧ: — Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай.

Хенрык ЭНБОМ: — Дзеяне вялікіх тэкстаў разгортваеца ў працежу паміж фантастычным і пасыдлічным, што часам падобна да стылю відзашы землякі Маркі Шагалі. Ці лічыце вы, што за вашымі тэкстамі креывацца асабіў беларускі менталітэт і светапогляд, альбо ў вас іншыя мэркаванні?

Барыс ПЯТРОВІЧ: — Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай.

Хенрык ЭНБОМ: — Дзеяне вялікіх тэкстаў разгортваеца ў працежу паміж фантастычным і пасыдлічным, што часам падобна да стылю відзашы землякі Маркі Шагалі. Ці лічыце вы, што за вашымі тэкстамі креывацца асабіў беларускі менталітэт і светапогляд, альбо ў вас іншыя мэркаванні?

Барыс ПЯТРОВІЧ: — Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай.

Хенрык ЭНБОМ: — Дзеяне вялікіх тэкстаў разгортваеца ў працежу паміж фантастычным і пасыдлічным, што часам падобна да стылю відзашы землякі Маркі Шагалі. Ці лічыце вы, што за вашымі тэкстамі креывацца асабіў беларускі менталітэт і светапогляд, альбо ў вас іншыя мэркаванні?

Барыс ПЯТРОВІЧ: — Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай.

Хенрык ЭНБОМ: — Дзеяне вялікіх тэкстаў разгортваеца ў працежу паміж фантастычным і пасыдлічным, што часам падобна да стылю відзашы землякі Маркі Шагалі. Ці лічыце вы, што за вашымі тэкстамі креывацца асабіў беларускі менталітэт і светапогляд, альбо ў вас іншыя мэркаванні?

Барыс ПЯТРОВІЧ: — Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай.

Хенрык ЭНБОМ: — Дзеяне вялікіх тэкстаў разгортваеца ў працежу паміж фантастычным і пасыдлічным, што часам падобна да стылю відзашы землякі Маркі Шагалі. Ці лічыце вы, што за вашымі тэкстамі креывацца асабіў беларускі менталітэт і светапогляд, альбо ў вас іншыя мэркаванні?

Барыс ПЯТРОВІЧ: — Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя міры: між Еўрапай і Азіяй, між дэмакратыяй і дыктатурай.

Хенрык ЭНБОМ: — Дзеяне вялікіх тэкстаў разгортваеца ў працежу паміж фантастычным і пасыдлічным, што часам падобна да стылю відзашы землякі Маркі Шагалі. Ці лічыце вы, што за вашымі тэкстамі креывацца асабіў беларускі менталітэт і светапогляд, альбо ў вас іншыя мэркаванні?

Барыс ПЯТРОВІЧ: — Беларусь — краіна лісіцы, альбо і падзеніем на іншыя мі

КНІГАПІС

Вяртанне прауды

Янка Купала. Молодая Беларусь. Стихотворения, поэмы, публицистика. — Москва: Советский писатель, 2008. — 344 с.

Выданне гэтай густоўнай тымыні — якія працы ён ўкладаў і аўтара прадмовы нясцомага руппіў беларушчыны Аляксандра Каукі, а таксама Савета Национальна-культурнай аўтэнтыкі «Беларусы Масквы». Адразу з цягкою даеш веры, прачытаўшы ў анотацыі, што ўпершыню книга Песняры выдаецца на дзвюх мовах — г.зн. з парадельным перакладам Н.Кіліка, В.Тараса, М.Камісарава, І.Бурсы, Ус.Радзівіленскага, Г.Моркага і інш. А з іншага боку — шырока радуюцца, што книга Купала выйшла маневіт у такім выглядзе і з такой чудоўнай прадмовою. Праз прызму творчасці Паэта А. Каука глядзіць на сапраўдную, нерайфіраваную гісторыю расійска-беларускіх стасунку пачатку XX ст. Нельяма не прывесце адну цытату, якая ілюструе агульную інтанцыю і пафас тae прадмовы: «В них [верши и публицистика] 1918—1920-х... [T.C.] спрэсаваны неизбытная горечь, і гневны протест поэта-мыслителя против закабаленія его родины захватчиками «опекунами», и саднящее чувство досады на бесспыль соотечественников в отставании своей независимости, на тех «белорусских сынов», лидеров национального движения, которые искусились или изложили добіться этого самой независимости с помощью оккупанта».

«Разынкай» кнігі — асабіва для беларускага чытана — будуць не столькі нават самі пералікі, колкі дадатак, як адкрываючы лісткі М.Моркага (напры-

клад, у адным з іх — у рэдакцыю «Нашай Нівы» — Горкі просьць залінчыць яго падпіснікам на газету). Есць тут, сярод іншага, і успаміны пра Купала А.Луцкевіча і В.Ластоўскую, і іншыя дакумент — паказані Кузьмы Чорнага супраць Купала і «маладнякоўчай», «выбітыя» ад празаіка, што інавація ў буржузным нацыяналізме, на допытах у заценках мінскага НКВД у кастрычніку 1938 — траўні 1940 гг., і «спецеобшчэнне» пра смерць Янкі Купала на імя т. Беры з кілімі. Т. Сталіну і т. Молатаву — то самае, што дала падставу для версіі Уладзіміра Някілевіча пра забойства Купала праз бітве танку з іванам Луцкевічам, іменем якога была называная вуліца ў акіяўском Мінску (гл. «Дзеяслоў» №28), і іншых шквароў.

Выданне гэтай кнігі Купала і пра Купала — акт вяртання гісторычнай прауды, бо толькі тады можлівы рух да ѿсялкі-розных інтэграцый братніх народоў, калі ніяма недаворанасці. І дзякую Богу, што сёняні, гэтак жа як і на пачатку ХХ ст., расійская інтэлектуалы гэтага разумеюць.

On now in Moscow...
Moscow его впустила...
С трудом, но узнает его Москва.
Нет, время лих его не изменило:
Купала жив!

И Беларусь жив!

(з верши Ивана Бурсава,
прывесчанага ўсталяванню
помніка Янку Купалу
на Кутузоўскім праспекте
у 2006 г.)

Майдан гісторы

Алесь Пашкевіч. Майдан волі: Роман-хроніка / Пераклад з беларускага — Валерія Стрілка. — Кіев: Фенікс, 2008. — 260 с.

Раман-документ Алесь Пашкевіч «Плак волі», створаны на аснове сучаснага бачання значкавых гісторычных падзеяў на Беларусі першай паловы ХХ ст. гісторыя, добра вядомыя айчынна-му чытачу (друкаваўся ў Мінску ў часопісах «Маладасьць» і «Нёман», у 2001 г. выйшаў асобнай кнігай у серыі «Беларускі гісторычны раман»). Ціпер з ім — ужо як «Майдан волі» — можа пазнаёміцца і Украіна. У творы памастацку даследуюцца беларускі грамадска-літаратурны і палітычны рух, жыцціспасцы дзеячай нацыянальнага адроджэння (Алесь Гарун, Вацлаў Ласціўскага, Янкі Купалы, Кацустя Езявітава, Ядвігіна Ш. і многіх іншых), асвятляюцца малавядомыя і невядомыя старонікі беларускага ўзду́му (Слуцкі зборныя нын, змаганне за БНР, айчынніе БССР, большавіцкі і польскія рэпресіі), дзеяйсця нацыянальнай дыяспары ў Літве, Летаві, Чехіі, Нямеччыне, Украіне і Польшчы.

Тацяна СУШЧЭУСКАЯ.

Украінскамоўная кніга Алесь Пашкевіч дапоўненая старонікамі пра агульную змаганне Менскі і Кіев за сваю незалежнасць, пра ўзаемадрэйму БНР і Украінскага Народнай Расліўскіх, а таксама пра «беларускія дарогі» Сымона Пятлюры.

Алесь Пашкевіч.

СУМЕЖЖКА

У літоўска-беларускіх далонях

22 снежня ў віленскім доме Клуба літоўскіх пісьменнікаў презентавалі супольны літоўска-беларуска-польска-украінскі альманах «У каралеўскіх далонях». Паэты чыталі свае вершы, а музыкі граві і спявалі песні на слова гэтых паэтаў — разам з альманахам быў выдадзены і музичны дыск.

У чэрвені ў літоўскіх Друскеніках Саюз літоўскіх пісьменнікаў зладзіў літаратурны пленэр з удзелам літоўскіх, беларускіх, польскіх, украінскіх паэтаў. Эта буй ўжо другі такі пленэр — першы адбыўся ўлетку ў 2007 г. на літоўскім беразе Балтыйскага мора. Абодва фестывалі — вынік супрацьстоеўскіх пісьменнікаў і Саюза беларускіх пісьменнікаў.

Цікавін гэтых пленэроў — у тым, калі падзен адной краіны пелкнава на сваю мову пастаў — іншых краін. Для ціпераўшнай Еўропы, што айчынна-дзеяць і перамешваеца, актуальна рабіць акцэнт на тым, калі людзі розных моваў умелі асвоіцца сярод іншых моваў.

Калі ў першым, залаташнім, пленэроў быў дзірэктар, апрача пастаў, яшчэ і мастакі (адно ўкраінцу тады не было), дык у гэтым — фатографы. Той пленэр разбураваў альманахам «Словы і фарбы», дзе побач з вершамі старонікі ўпрыгожвалі эпіградчыкі наўмежы аўтаграфамі. Альманах (472 глянцевая старонікі) з укладэнай музычнай кружкоўкай або дык асбона (у вокладцы дыгі-пак) можна замовіць у Беларусь. Па дадатковым інфармацыйным трабаўчыніца электроннай поштай: druskeniki2008@gmail.com.

У чэрвені ў літоўскіх Друскеніках Саюз літоўскіх пісьменнікаў зладзіў літаратурны пленэр з удзелам літоўскіх, беларускіх, польскіх, украінскіх паэтаў. Эта буй ўжо другі такі пленэр — першы адбыўся ўлетку ў 2007 г. на літоўскім беразе Балтыйскага мора. Абодва фестывалі — вынік супрацьстоеўскіх пісьменнікаў і Саюза беларускіх пісьменнікаў.

Цікавін гэтых пленэроў — у тым, калі падзен адной краіны пелкнава на сваю мову пастаў — іншых краін. Для ціпераўшнай Еўропы, што айчынна-дзеяць і перамешваеца, актуальнай рабіць акцэнт на тым, калі людзі розных моваў умелі асвоіцца сярод іншых моваў.

Калі ў першым, залаташнім, пленэроў быў дзірэктар, апрача пастаў, яшчэ і мастакі (адно ўкраінцу тады не было), дык у гэтым — фатографы. Той пленэр разбураваў альманахам «Словы і фарбы», дзе побач з вершамі старонікі ўпрыгожвалі эпіградчыкі наўмежы аўтаграфамі. Альманах (472 глянцевая старонікі) з укладэнай музычнай кружкоўкай або дык асбона (у вокладцы дыгі-пак) можна замовіць у Беларусь. Па дадатковым інфармацыйным трабаўчыніца электроннай поштай: druskeniki2008@gmail.com.

Г.Г.

ПАМЯТЬ

Далёкая Машукоўка
Барыса Мікуліча

Аднавіліся контакты паміж Саюзам беларускіх пісьменнікаў і Машукоўскай школай Красна-ярскага краю Расіі, дзе створаны і працуе Музей беларускага празаіка Барыса Мікуліча. «Па-ранейшаму мы збіраем матэрыял пра Б.М.Мікуліча, даглядаем за яго магілай, — напісаў у сваім лісце да кіраўніка пісьменніцкай арганізацыі Беларусі Алеся Пашкевіча віклікі гісторыі, кіраўнік школьнага краязнайчага гуртка Міхаіл Захарцоў, — вядзём шырокую перапіску, спрабуячы знайсці штосьці новае пра жыццё і творчасць пісьменніка».

Б.Мікуліч з жонкай Марыяй Іваņaučy і сынам

Барыс Мікуліч нарадзіўся 19 жніўня 1912 года ў Бабруйску. У маладым узроце пачаў актыўна друкавацца, пісаў апавяданні, крытычныя артыкулы. Выбываў, выдаў сем кніг прозы, а 26 кастрычніка 1936 года быў беспадстайна абінавацьні ў шынажы на карысы «Польшчы», «у выданні контроверзійнай літаратуры» і асуджаны на 10 гадоў лагеру. Былі туры, этапы, рабская праца ў Новасібірскай вобласці, у Красна-ярскім краю. Пасля высылкі ў 1946 годзе засталася забарона жыць у стаціях савецкіх рэспублік. Варнішы на Беларусь, зноў пачаў працу. Але ў 1949 годзе быў дракаваны з іншага лагеру — на вечнае пасяленне ў пасёлак Машукоўка Красна-ярскага краю. Там Б.Мікуліч і сустракаў сваю апошнюю дні...

Памяць пра беларускага твора і добрачынаўца і да сёняня жыве ў Красна-ярскім краі. Мясоўская друкаваніца пісьменнікаў, якую пішуць на беларускай мове, пачала працаваць у 1949 годзе. Але ў 1950 годзе быў дракаваны з іншага лагеру — на вечнае пасяленне ў пасёлак Машукоўка Красна-ярскага краю. Там Б.Мікуліч і сустракаў сваю апошнюю дні...

...Этапы зняволеніяў у бутах, а сярод іх — інтэлігэнты чалавек у туфельках, у лёгкім паліту ды капелюшы. А вакол — грязь, грязь... Праз некалькі дзён ён зашёў у школу, дзе я працаўала настаўніцай, і прапрасіў папялі да пісаць, калі ён згадаў сама Марыя Іваņaučy:

«...Этапы зняволеніяў у бутах, а сярод іх — інтэлігэнты чалавек у туфельках, у лёгкім паліту ды капелюшы. А вакол — грязь, грязь... Праз некалькі дзён ён зашёў у школу, дзе я працаўала настаўніцай, і прапрасіў папялі да пісаць, калі ён згадаў сама Марыя Іваņaučy:

«Сяджу я з маленькім сынам на ганку і плачу, — успамінала яна. — І тут падышаў да мене Барыс Міхайлавіч. Даведаўся і сказаў: «Марыя Іваņaučy, я дайно каюча Вас, але не скажаў бы ад тым, калі б не ваш развод... Цяпер я пайду і скажу, што жануся. Вам дадуць куток у баруку...»

Так мы сталі мужам і жонкай, ях ўзялі і падышаў да школзаводу. Барыс Міхайлавіч быў шмат пісаць на хадзе. Уесь час не стаў, ведаючы мой турботлівы характар. Напрыканцы вёскі ў маленікі хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі. Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі. Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.

Барыс Міхайлавіч быў народнай хаты — дыспетчарскай — быў вільготны пісціўкі.